

Rapportage aanvullend ecologisch onderzoek

Spelstraat - Churchillweg te Wageningen

Opdrachtgever	Van der Leij vastgoed advies Postbus 1025 6801 BA Arnhem
Rapportnummer	12085.005
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	1 oktober 2020
Vestiging	Brabant Heinz Moormannstraat 1b 5831 AS Boxmeer 088 - 5001600 boxmeer@econsultancy.nl
Opsteller	Mevr. F. Boonk, MSc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Dhr. drs. J.G.T. Driessen
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek. Het onderzoek betreft echter een momentopname en geeft een inschatting van de aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK.....	3
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	3
5	ONDERZOEKSRESULTATEN.....	5
	5.1 Huismus.....	5
	5.2 Vleermuizen.....	6
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	8
	6.1 Huismus.....	8
	6.2 Gewone dwergvleermuis	8
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	9

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Van der Leij vastgoed advies opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek aan de Spelstraat - Churchillweg te Wageningen.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en naar aanleiding van de resultaten van een inspectie naar huismussen en vleermuizen die door Miecon in 2020 op de onderzoekslocatie is uitgevoerd. Uit de inspectie is gebleken dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming er op sommige punten ten aanzien van de huismus en vleermuizen meer informatie is benodigd.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 3.000 \text{ m}^2$) ligt aan de Spelstraat - Churchillweg, circa 750 meter ten noordoosten van de kern van Wageningen (zie figuur 1).

Volgens de topografische kaart van Nederland zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 174.432$, $Y = 442.522$.

Figuur 1. Ligging onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie betreft een aantal winkels en woningen in de kern van Wageningen. De initiatiefnemer is voornemens de aanwezige panden te slopen en hier nieuwe appartementen te realiseren.

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Middels persoonlijke communicatie met de projectleider van de voorgaande inspectie is vernomen dat er op de onderzoekslocatie diverse broedende huismussen zijn aangetroffen. Tevens zijn er bij een aanvullende inspectie 3 gewone dwergvleermuizen aangetroffen alsmede enkele verblijfplaatsen, waar destijds geen dieren aanwezig waren. Op andere plekken is middels endoscopie afwezigheid vastgesteld.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

Voor het onderzoek naar huismus worden zijn tussen 1 april en 15 mei twee veldbezoeken uitgevoerd, gedurende de ochtend. Tijdens de veldbezoeken is gezocht naar roepende huismussen. Mannetjes huismussen roepen met name in het voorjaar ('s ochtends) vaak vanaf de dakranden/goten waar hun nesten zich bevinden. Bij het aantreffen van roepende mannetjes mag worden aangenomen dat zich onder het betreffende dak één of meerdere nesten bevinden. Tevens is gedurende de rondes in de ochtend gelet op huismussen die (met nestmateriaal) onder dakpannen of andere nestlocaties verdwijnen. Behalve op de onderzoekslocatie, wordt ook de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid of geschiktheid van de bebouwing voor huismus.

De onderzoeksopzet is conform hetgeen is voorgeschreven in het kennisdocument voor de huismus (BIJ12, versie juni 2017).

Voor het onderzoek naar vleermuizen zijn in de periode half april tot oktober in totaal vijf veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zullen in de avonduren en/of ochtenduren worden uitgevoerd. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie maart 2017), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijfplaats en paarverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocatie voor vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. Doordat vleermuizen iedere (verblijfs)functie slechts een beperkte periode van het jaar gebruiken is onderzoek naar alle op de onderzoekslocatie mogelijke functie noodzakelijk. Iedere (verblijfs)functie afzonderlijk geniet een jaarronde bescherming.

Het totaal aantal voorgestelde veldbezoeken is vastgesteld op basis van de grootte van de onderzoekslocatie, uitgaande van één of twee waarnemers per veldronde. Verwacht is dat met vijf bezoeken omtrent deze soortgroep voldoende zekerheid is verkregen over de functie van de onderzoekslocatie.

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van professionele batdetectors met opnamemogelijkheid (Pettersson D240x). Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden. De opnamemogelijkheid is belangrijk omdat de geluidsopnames kunnen worden gebruikt voor het determineren van soorten die op basis van hun geluid moeilijk zijn te onderscheiden (met name Myotis-soort) en waarbij het sonogram uitsluitel kan geven. Hierbij wordt gebruik gemaakt van analyseprogramma Batsound.

Overzicht veldbezoeken

Het onderzoek zal bestaan uit diverse veldbezoeken. Onderstaande tabel bevat een globale planning van de uit te voeren veldbezoeken.

Tabel I. Onderzoeksinspanning per soortgroep

		april	mei	juni	juli	augustus	september
vleermuizen	tijdstip	-	1 x ochtend* 2 x avond*			-	2 x avond
	datum		10 juni, 2 juli, 13 juli				26 aug, 17 sept
	functie		zomerverblijf kraamverblijf				paarverblijf
huismus	tijdstip	2 x overdag					
	datum	1 mei, 14 mei					
	functie	territorium					

* Het veldwerk is door twee personen uitgevoerd.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van gebouwbewonende vleermuizen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 12 °C. De windsnelheid lag beneden de 5 Bft. en er was geen sprake van neerslag, anders dan een lichte motregen. Zie tabel II voor de onderzoeksdata en omstandigheden.

Tabel II. Omstandigheden aanvullende onderzoeken vleermuizen

Datum	Tijd	Temperatuur	Weersomstandigheden
01-05-2020	8:30 - 10:00	11°C	Bewolkt, droog
14-05-2020	8:30 - 10:00	10°C	Zonnig, droog
10-06-2020	21:50 - 00:00	14°C	Bewolkt, 2 bft
02-07-2020	03:15 - 5:25	14°C	Bewolkt, 3 bft
13-07-2020	21:50 - 00:00	18°C	Bewolkt, 1 bft
26-08-2020	21:30 - 23.40	15°C	Bewolkt, 4 bft
17-09-2020	20:45 - 22:50	12°C	Licht bewolkt, 2 bft

5 ONDERZOEKSRISULTATEN

5.1 Huismus

Tijdens het onderzoek naar huismussen zijn drie nestlocaties vastgesteld binnen de onderzoekslocatie. Alle nestlocaties zijn gesitueerd onder de dakpannen van Spelstraat 2. Huismussen kunnen hier via de dakgoot toegang krijgen tot ruimten onder de dakpannen. Twee nestlocaties zijn gesitueerd aan de zuidzijde van de woning, één nestlocatie bevindt zich aan de noordzijde van de woning.

Tevens zijn buiten de onderzoekslocatie twee huismusnestlocaties aangetroffen. Deze blijven met de voorgenomen sloop van de bebouwing binnen de onderzoekslocatie behouden. Zie figuur 2 voor de onderzoeksresultaten.

Figuur 2. Verspreiding van de huismus op basis van inventarisatie in het seizoen 2020.

5.2 Vleermuizen

In het onderzoeksgebied zijn in totaal vijf verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Aan de achterzijde van Churchillweg 25 zijn er drie zomerverblijfplaatsen waargenomen onder de hier aanwezige daklijst. Tijdens de paarrondes is hier tevens baltsgedrag van een gewone dwergvleermuis waargenomen, duidend op een drietal zomerverblijfplaatsen met tevens de functie van paarverblijfplaats.

Tijdens de paarrondes in het najaar is aan de noordwestzijde van Churchillweg 27 en aan de noordzijde van Churchillweg 33 een baltsende gewone dwergvleermuis waargenomen die binding met de hier aanwezige bebouwing liet zien. Omdat er tijdens de drie rondes in mei - juni geen activiteit is waargenomen gaat het hier enkel om een paarverblijfplaats. De verblijfplaats op de noordgevel van de Churchillweg 33 betreft een verblijfplaats achter het dakbeschot, de verblijfplaats van Churchillweg 27 betreft een kier tussen kozijn en buitenmuur.

Figuur 3. Verspreiding van vleermuissoorten op basis van inventarisatie in het seizoen 2020.

Het slopen van de bebouwing zal, zonder het nemen van maatregelen, het wegnemen van drie zomer- met tevens een functie van één paarverblijfplaats, en van twee losse paarverblijfplaatsen betekenen. Het is niet uit te sluiten dat de verblijfplaatsen tevens in milde winters in gebruik zijn.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Er zijn ten tijde van het onderzoek geen verblijfplaatsen nabij de onderzoekslocatie waargenomen. Vanwege de geschiktheid van de bebouwing rond de onderzoekslocatie is het aannemelijk dat er buiten de onderzoekslocatie meer verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Vanwege de afstand tot de planlocatie zal er geen sprake zijn van significante verstoring van dergelijke verblijfplaatsen als gevolg van de voorgenomen plannen.

Foeragerende vleermuizen

Tijdens de veldbezoeken zijn er binnen de onderzoekslocatie meerdere foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. De voorgenomen plannen zullen bij de herinrichting van het terrein echter niet leiden tot het wegnemen van essentieel foerageergebied. De bosschage ten noordwesten van de onderzoekslocatie blijft behouden, evenals voldoende foerageergebied in de omgeving, in de vorm van bomenrijen, tuinen en parken in de omgeving.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Dergelijke potentiële vliegroutes zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig. Tijdens de veldbezoeken zijn evenmin eenduidige vliegpatronen aangetroffen die door meerdere individuen werden gevolgd. Waargenomen vleermuizen betreffen exemplaren, die uit verschillende richtingen afkomstig zijn. Overtreding ten aanzien van vliegroutes is hierbij niet aan de orde.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Huismus

In de te slopen woningen zijn onder de daken in totaal drie nestlocaties van huismus vastgesteld. De nesten van de huismus zijn jaarrond beschermd. De sloop van de woningen betekent, zonder het nemen van maatregelen, een verstoring en/of beschadiging of vernietiging van vaste rust- en voortplantingsplaatsen van de huismus en daarmee een overtreding van de Wet natuurbescherming. Derhalve dienen voorafgaand aan de sloop van de desbetreffende bebouwing, mitigerende maatregelen genomen te worden om de functionaliteit van de onderzoekslocatie voor de vaste rust- en verblijfplaats van de huismus te allen tijde te behouden, zowel gedurende de werkzaamheden als in de toekomstige situatie. De mitigerende maatregelen dienen te worden vastgelegd in een ecologisch activiteitenplan en ter goedkeuring worden voorgelegd bij de provincie Gelderland middels een ontheffingsaanvraag.

6.2 Gewone dwergvleermuis

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten binnen de Wet natuurbescherming een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring, beschadiging en/of vernietiging van vaste rust- en voortplantingsplaatsen. Onder deze vaste rust- en voortplantingsplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de essentiële foerageergebieden bescherming genieten.

De sloop van de gebouwen waar vleermuizen zijn aangetroffen zullen, zonder het nemen van maatregelen, tot verstoring en het verloren gaan van drie zomerverblijfplaatsen waarvan één paarverblijfplaats, en twee losse paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, die mogelijk ook als milde winterverblijfplaats in gebruik zijn. Vaste rust- en voortplantingsplaatsen van vleermuizen zijn conform de Wet natuurbescherming beschermd. Bij de voorgenomen renovatie is dan ook sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van de verblijfplaatsen behouden moeten blijven en schade aan individuen moeten worden voorkomen. Deze maatregelen dienen, middels een ontheffingsaanvraag, te worden voorgelegd bij de provincie Gelderland.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Van der Leij vastgoed advies een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de Spelstraat - Churchillweg te Wageningen.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en voorgenomen sloop van de bebouwing en naar aanleiding van de resultaten van een inspectie naar huismussen en vleermuizen die door Miecon in 2020 op de onderzoekslocatie is uitgevoerd. Uit de inspectie is gebleken dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming er op sommige punten ten aanzien van huismussen en vleermuizen meer informatie is benodigd.

De initiatiefnemer is voornemens de aanwezige panden te slopen en hier nieuwe appartementen te realiseren.

Uit het aanvullend ecologisch onderzoek is gebleken dat de bebouwing in gebruik is door huismussen en gewone dwergvleermuizen. Overtreding van de Wet natuurbescherming als gevolg van de voorgenomen sloop is niet te voorkomen. Het betreft de vernietiging van een drietal zomerverblijven waarvan er een tevens als paarverblijf wordt gebruikt. Daarnaast zijn er nog een tweetal paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Alle aangetroffen verblijfplaatsen kunnen in milde winters tevens de functie van een winterverblijfplaats hebben. Daarnaast zijn een drietal nestlocaties van de huismus aangetroffen. Maatregelen dienen genomen te worden om negatieve effecten te voorkomen en de functionaliteit van de verblijfplaatsen te garanderen. Deze maatregelen bestaan uit het realiseren van twintig tijdelijke verblijfplaatsen voor vleermuizen en zes tijdelijke verblijfplaatsen voor huismussen, waarbij rekening wordt gehouden met de gewenningsperiode. Het ongeschikt maken van de bebouwing dient voor start van de werkzaamheden, al dan niet gefaseerd, moeten plaatsvinden buiten de meest kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis, dat wil zeggen tussen 15 april en 15 mei of tussen 1 september en 15 oktober en buiten het broedseizoen (van 1 maart tot 15 augustus). Na de werkzaamheden worden nieuwe permanente voorzieningen aangeboden. Voor aanvang van de werkzaamheden dient het gebouw ongeschikt gemaakt te worden en moet een ontheffing van de Wet natuurbescherming door de provincie Gelderland zijn toegekend.

Mitigerende maatregelen dienen voldoende onderbouwd te worden middels een ecologisch activiteitenplan om een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen. In het ecologisch activiteitenplan staan maatregelen zodat de daadwerkelijke functie die het gebied heeft voor de soorten met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid behouden wordt. Daarnaast wordt onder andere de huidige staat van instandhouding van de soort beoordeeld of deze niet in het geding komt.

Econsultancy

Boxmeer, **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermd soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermd gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermd functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of voortplantingsplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

